

Vänersborgs kommun
byggnad@vanersborg.se

Förslag till fördjupad översiktsplan (FÖP) för Vänersborg och Vargön i Vänersborgs kommun, Västra Götalands län

Handlingar daterade maj 2021.

Inledning

Detta granskningsyttrande lämnas med stöd av 3 kap. 16 § plan- och bygglagen (PBL). Yttrandet utgör statens samlade uppfattning om planen vad gäller Länsstyrelsens ingripandegrunder enligt 11 kap. 10 § PBL i ett senare planeringsskede.

Enligt 3 kap. 16 § PBL ska det av yttrandet framgå om:

1. förslaget inte tillgodoser ett riksintresse enligt 3 eller 4 kap. miljöbalken (MB),
2. förslaget kan medverka till att en miljökvalitetsnorm (MKN) enligt 5 kap. MB inte följs,
3. redovisningen av områden för landsbygdsutveckling i strandnära lägen (LIS) inte är förenlig med 7 kap. 18 e § första stycket MB,
4. sådana frågor rörande användningen av mark- och vattenområden som angår två eller flera kommuner inte samordnas på ett lämpligt sätt, och
5. en bebyggelse eller ett byggnadsverk blir olämpligt med hänsyn till människors hälsa eller säkerhet eller till risken för olyckor, översvämning eller erosion.

Yttrandet är en del av den fördjupade översiktsplanen och ska därför läggas till planen då den antagits. Där Länsstyrelsen inte har godtagit planen i viss del, ska det anmärkas i översiktsplanen (3 kap. 20 § PBL).

I rollen att ta tillvara och samordna statens intressen har Länsstyrelsen inhämtat synpunkter på förslaget till översiktsplan från berörda myndigheter. Yttranden över planförslaget har inkommit från Skogsstyrelsen, Trafikverket, Sjöfartsverket och Statens geotekniska institut. Kopior av yttrandena överlämnas till kommunen för kännedom.

Samlad bedömning

Länsstyrelsen välkomnar att kommunen tagit fram ett förslag till ny fördjupad översiktsplan (FÖP) för Vänersborg och Vargön. FÖP:en har fyra målbilder; utveckla stationslägena, utveckla centrum, utveckla blandad och sammanlänkad tätortsbebyggelse samt utveckla grön infrastruktur och vattenkontakt. Länsstyrelsen anser att FÖP:en visar en bra bild över kommunens önskvärda mark- och vattenanvändning och att den digitala kartan ökar tydligheten. Dock anser Länsstyrelsen att redovisningen av planeringsförutsättningarna inte är komplett och att vissa delar behöver utvecklas. Bland annat saknas motiveringar till de avvägningar som kommunen gör där utvecklingsintresset kommer i konflikt med befintliga värden och förutsättningar. Därmed anser Länsstyrelsen att FÖP:en ger en vag vägledning när det gäller avvägningar mellan de frågor som Länsstyrelsen bevakar och kommunens utvecklingsintresse.

Parallellt med FÖP:en tar kommunen även fram en ändring av översiktsplan för naturvården (naturvårdsplanen). Kommunen flaggar för att rekommendationerna i naturvårdsplanen riskerar att stå i konflikt med delar av förslagen i FÖP:en. Länsstyrelsen anser att det är olämpligt att kommunen tar fram två översiktsplaner som riskerar att stå i konflikt med varandra. Detta kommer innebära en otydlighet kring kommunens ställningstaganden för vissa områden när båda har fått laga kraft.

För att FÖP:en ska kunna ge en tillräckligt god vägledning för beslut i kommande planprocesser anser Länsstyrelsen att revideringar behöver göras. Därmed kan inte nuvarande utformning betraktas som en överenskommelse mellan stat och kommun.

Länsstyrelsen bedömer att nedanstående riksintressen riskerar att påtagligt skadas av det som föreslås:

- Halle- och Hunneberg (naturvård)
- Tunhemsslätten med Hullsjön (naturvård)
- Vänern – delområde Vänersborg – Vänersnäs (friluftsliv)
- Brätte – Vassända (kulturmiljövård)
- Karls Grav (kulturmiljövård och kommunikation)
- Halleberg (kulturmiljövård)
- Vänersborg (kulturmiljövård)

Länsstyrelsen kan fortfarande inte göra en bedömning om det som föreslås medverkar till att MKN enligt 5 kap. MB följs.

Länsstyrelsen bedömer att frågor som berör mark- och vattenområden och som angår angränsande kommuner samordnas på ett lämpligt sätt.

Utifrån nu kända förutsättningar kan Länsstyrelsen inte utesluta att det som föreslås i planen kommer att medföra sådan negativ påverkan avseende människors hälsa och säkerhet eller risken för olyckor, översvämning och erosion att det i ett senare planeringsstadium kan ge Länsstyrelsen anledning att ingripa enligt 11 kap. PBL.

Länsstyrelsens synpunkter gällande ingripandegrunder enligt 11 kap. 10 § PBL

Riksintressen

Sedan samrådsskedet har kommunen förtydligat underlaget kring riksintressena som berörs. Länsstyrelsen anser dock att det kvarstår en del synpunkter. Nedan följer Länsstyrelsens kvarstående eller ytterligare synpunkter.

Naturvård (3 kap. 6 § MB)

Halle- och Hunneberg

Länsstyrelsen anser att förslaget med en gång- och cykelväg mellan Halle- och Hunneberg kan innebära påtaglig skada på riksintresset *Halle- och Hunneberg*. Av granskningshandlingarna framgår det att förutsättningar finns för att undvika påtaglig skada. Det behöver dock tydligt framgå av FÖP:en hur riksintresset ska tillgodoses och inte innebära påtaglig skada för att vara vägledande i kommande processer.

Tunhemsslätten med Hullsjön

I samrådsskedet påpekade Länsstyrelsen att kommunen behöver tydliggöra om den pågående masshanteringen inom riksintresset *Tunhemsslätten med Hullsjön* ska vara avsatt för industri/verksamhet och hur den markanvändningen då ska förhålla sig till riksintresset för att det inte ska skadas. Länsstyrelsen kan inte se att kommunen tydliggjort detta. Verksamheten kan innebära påtaglig skada på riksintresset och behöver hanteras i FÖP:en. Kommunen behöver därmed komplettera handlingarna så att det framgår hur riksintresset ska tillgodoses och inte innebära påtaglig skada.

Friluftsliv (3 kap. 6 § MB)

Vänern – delområde Vänersborg – Vänersnäs

I samrådsskedet hade Länsstyrelsen synpunkter på föreslagna utvecklingsområden U3 och U4, samt U21, U22 och U23 som sker inom eller delvis inom riksintresse *Vänern – delområde Vänersborg – Vänersnäs*. Länsstyrelsen påpekade bland annat behovet av att redogöra för hur riksintresset kan tillgodoses där utvecklingsområden föreslås.

Område U3 och 4: Frågan om riksintresset för friluftslivet kan tillgodoses kvarstår.

Område U21-23: Länsstyrelsen bedömer att de ingrepp som åtgärderna medför har en stor påverkan på riksintresset och att påtaglig skada inte kan uteslutas.

Yrkesfisket (3 kap. 6 § MB)

Kommunen har utvecklat resonemanget kring riksintresset för yrkesfiske. Länsstyrelsen anser dock att kommunen behöver ytterligare förtydliga de värden som ska bevakas för att kunna vara vägledande i kommande planarbeten.

Kulturmiljövård (3 kap. 6 § MB)

Västra Tunhem

Kommunen bedömer att föreslagen hamnverksamhet på Vargön (U37) inte påverkar riksintresset, dock saknar Länsstyrelsen en mer utförlig motivering till ställningstagandet. Detta ställningstagande bör inte hänvisas vidare till detaljplaneskedet. Länsstyrelsen anser att kommunen behöver beskriva hur hamnverksamheten ska inpassas mot riksintresset utan att risk för påtaglig skada uppstår. Åtminstone borde kommunen ange krav på gestaltningsprogram eller motsvarande för kommande detaljplaneprocess för verksamheten.

Brätte – Vassända

Kommunen planerar en ny vägförbindelse mellan Öxnered – Edsvägen. Av granskningshandlingarna framgår det att kommunen fortsatt planerar inom ett brett stråk som innefattar utbyggnad av befintlig väg samt ny väg söder om riksintresset. Länsstyrelsen bedömer att utbyggnad av befintlig vägsträckning genom riksintresset medför påtaglig skada på riksintresset och bör därmed utgå. Det södra alternativet gränsar till riksintresset och ska samrådats med Länsstyrelsen i kommande process.

Karls Grav

I detta skede har det tillkommit en gång- och cykelbro över Karls Grav. Utifrån ett kulturmiljöperspektiv anser Länsstyrelsen att kommunen behöver hantera lokalisering och utformning med hänsyn till riksintresset i eventuell kommande detaljplaneprocess (se även rubrik *Kommunikationer*). Kommunen bör även förtydliga huruvida bron endast ska utgöra en gång- och cykelbro eller även bro för tung trafik med avseende på eventuell omledning av trafik.

För område U18 (tidigare U17), Södra Onsjö, nämner kommunen att hänsyn behöver tas till riksintresset för kommunikationer. Länsstyrelsen saknar dock fortfarande en beskrivning om föreslagen

bostadsexploatering i relation till riksintresset för kulturmiljövården. I praktiken kommer troligtvis strandskyddet och skyddszone till sjöfartsleden fungera som en buffertzona mellan riksintresset för kulturmiljövården och område U18. Länsstyrelsen vill dock upplysa kommunen om att visuell påverkan på riksintresset ändå kan uppstå.

Halleberg

Sedan samrådsskedet har kommunen minskat utbredningen av område U43 (tidigare U40) utifrån bland annat de identifierade höga kulturmiljövården. Fortsatt detaljplanering måste dock lägga vikt vid lämplig utformning för att tillgodose kulturmiljön. Länsstyrelsen anser att ny bebyggelse kan vara lämpligt mellan landsvägen i väster och befintlig bebyggelse i öster. Dock anser Länsstyrelsen att åkergräset mellan Bränneribäcken i norr och tillfartsvägen i söder är olämplig för exploatering. Detta med hänsyn till riksintresset och koncentrationen av fornlämningar.

Vänersborg

Kommunen behöver tydligare beskriva hur riksintressets värden tillgodoses där FÖP:en föreslår ändringar. Vid beskrivning av Kulturaxeln framgår att den ska utvecklas som stråk för olika aktiviteter. Länsstyrelsen anser att det bör råda stor restriktivitet för ändring av Kulturaxeln, som är ett kärnvärde i riksintresset kulturmiljövård. Att påverka stora delar av ett kärnvärde medför risk för påtaglig skada på riksintresset varför FÖP:en behöver vara mer vägledande i hur en sådan förtätning kan göras. Med nuvarande underlag bedömer Länsstyrelsen att risk för påtaglig skada på riksintresset Vänersborg föreligger.

Kommunikationer (3 kap. 8 § MB)

Karls Grav

Kommunen föreslår en gång- och cykelbro över Karls Grav. Erfarenhet från såväl tidigare och pågående brobyggnationer som broar i driftfas visar att de får stå negativ påverkan på riksintresset kommunikationer – sjöfart. Av nuvarande underlag går det inte att bedöma lämpligheten med en bro ur ett sjöfartsperspektiv. Kommunen behöver inleda en dialog med Sjöfartsverket kring frågan. Detta kan med fördel tydliggöras i FÖP:en.

Flygplats Trollhättan – Vänersborg

Kommunen föreslår att område U28 och U29, vid Öxnered, utvecklas med bostäder. Länsstyrelsen anser att vid eventuell byggnation i dessa områden behöver kommunen reda ut frågan om tillkommande bebyggelse utgör någon begränsning för flygtrafiken och flygtrafikens utveckling.

4 kap. 8 § MB (Natura 2000)

Av granskningshandlingarna framgår det att område U43 (tidigare U40) minskat. Utifrån detta och nu kända förhållanden bedömer Länsstyrelsen att området inte innebär påtaglig skada. Dock behöver åtgärderna som planeras prövas i särskild ordning då exempelvis hydrologin i området runt Kvarntorpsbäcken skulle kunna påverkas negativt av åtgärderna.

Miljö kvalitetsnormer

Länsstyrelsen kan fortfarande inte göra en bedömning om det som föreslås i FÖP:en medverkar till att MKN enligt 5 kap. MB följs.

Kommunen har till viss del beskrivit resonemanget kring påverkan på MKN generellt. Länsstyrelsen saknar dock fortfarande en motivering för varje markanvändnings påverkan på vattenförekomsternas status samt möjligheten att nå MKN vatten i de berörda vattenförekomsterna.

Länsstyrelsen kan inte se att kommunen redovisat Dalbosjön, vilken är en dricksvattenförekomst enligt artikel 7 i ramdirektivet för vatten. Eftersom förekomsten fortfarande inte finns redovisad saknas också den hänsyn som behöver tas med avseende på detta. Det framgår till exempel inte hur kommunen har resonerat när kommunen planerat vatten- och markanvändningen i och i anslutning till dricksvattenförekomsten. Exempelvis är lämpligheten av en lokalisering av bränslestation för båtar inom område U3 något som kommunen behöver fundera vidare på utifrån påverkan på vattenförekomsten Dalbosjön.

Länsstyrelsen noterar att MKN för fisk- och musselvatten är nämnt men saknar kommunens bedömning om MKN för fisk- och musselvatten riskerar överskridas med de olika markanvändningarna.

Mellankommunala frågor

Länsstyrelsen bedömer att den i planen föreslagna mark- och vattenanvändning som berör andra kommuner samordnas på lämpligt sätt.

Hälsa och säkerhet eller risken för olyckor, översvämning eller erosion

Länsstyrelsen har svårt att fullt ut uttala sig om förslagen i FÖP:en är lämpliga då allt underlag för bedömning inte finns framtaget. Sammantaget kvarstår slutsatsen att Länsstyrelsen, utifrån nu kända förutsättningar, inte kan utesluta påverkan på människors hälsa och säkerhet. Detta gäller framför allt de områden som kan beröras av höga vattennivåer eller som ligger inom utredningsområdet 150 meter från transportled för farligt gods.

I granskningshandlingarnas beslutsdokument nämns risker som behöver hanteras övergripande. Länsstyrelsen anser att beskrivningen av risker för respektive område inte är heltäckande. Bland annat anser Länsstyrelsen att det hade varit lämpligt att nämna att Sanden (U1) är ett område med många utmaningar, bland annat översvänningsproblematik.

I utredningsdokumentet beskriver kommunen ”risker och störningar” något utförligare. I det stora hela ger FÖP:en en bra lägesbild men det saknas slutsatser och vägledning kring hur risker ska hanteras och minskas i kommande processer. Kommunen hänvisar generellt till att den information som finns i översiktsplanen också gäller för den fördjupade översiktsplanen. I översiktsplanen finns till viss del mer konkreta ställningstaganden kring hur risker ska hanteras men Länsstyrelsen bedömer dem inte som tillräckligt utförliga för denna planeringsnivå. Länsstyrelsen anser också att det hade underlättat om kommunen gjort tydligare hänvisningar i FÖP:en till de specifika avsnitt i översiktsplanen som gäller för respektive sakområde.

Kommunen hänvisar också till översvänningsprogrammet som är under revidering samt till riktlinjer och åtgärdsförslag för skyfall som håller på att tas fram. Länsstyrelsen har tidigare haft synpunkter på innehållet och nivåerna i översvänningsprogrammet och kan i nuläget inte avgöra om dessa kvarstår. Av FÖP:en framgår att kommunen gör en bedömning av utvecklingsområdenas lämplighet utifrån nivåer i översvänningsprogrammet. Samtidigt skriver kommunen att dessa nivåer är under revidering. Det behöver framgå om kommunen bedömer att de nya nivåerna kan påverka kommunens bedömning av de utvecklingsområden som presenteras.

I planen nämner kommunen också att det är ”av stor vikt” att skydda samhällsviktiga funktioner. Länsstyrelsen saknar dock någon beskrivning för hur detta ska göras.

Det är positivt att kommunen tagit fram en skyfallskartering för att identifiera områden där ytterligare utredning behövs. Länsstyrelsen kan dock inte bedöma underlaget till detta då skyfallskarteringen inte ingår i materialet.

När det gäller hantering av risker utifrån farligt gods-transporter framgår av kommunens översiktsplan att riskutredning alltid ska göras i samband med planläggning eller lovgivning inom 150 meter från transportled för farligt gods. Av Länsstyrelsens riskpolicy framgår att bostäder bör placeras i zonen längst bort från transportleder för farligt gods. I FÖP:en ser det ut som att område U23 i Blåsut sträcker sig fram till vägen, vilket Länsstyrelsen bedömer som olämpligt.

I MKB:n Bilaga 1 görs bedömning av risk och att det blir sämre med föreslagen FÖP. Med åtgärder bedöms riskerna kunna elimineras. Eftersom det inte framgår vilka åtgärder som avses kan inte Länsstyrelsen bedöma om detta är rimligt. Kommunen skriver också att konsekvenserna bedöms vara större i nollalternativet än i utbyggnadsförslaget eftersom risker lyfts fram i planen. Länsstyrelsen håller inte med om detta. Risker går på olika sätt att lyfta fram och hantera även för nollalternativet vilket kommunen också har en skyldighet att göra.

Vid Öxnered föreslår kommunen att utveckla område U28 och U29 (bostäder) som kan komma att påverkas av flygbuller från flygtrafiken, som även är av riksintresse (se även rubrik *Riksintresse Kommunikationer*). Länsstyrelsen anser att vid eventuell byggnation i dessa områden behöver kommunen reda ut frågan om tillkommande bostäder påverkas negativt av buller.

Länsstyrelsens rådgivande synpunkter - övriga allmänna intressen

Strandskyddade områden

Inom FÖP:ens avgränsning finns stora, sammanhängande och opåverkade områden inom strandskyddat område. Dessa områden är viktiga att värna om och bevara. Länsstyrelsen anser därmed att det i en del av de föreslagna områdena inte är lämpligt med planerade åtgärder på grund av dess negativa påverkan på strandskyddets syften. Det är även många planerade strandpromenader och vattenaktiviteter inom FÖP:en som berör strandskyddet. Exempelvis planerad gång- och cykelbro och strandpromenad kring Vassbotten. Detta bedömer Länsstyrelsen redan nu kan motverka strandskyddets syfte kring växt- och djurlivet. Länsstyrelsen vill även poängtera att det inte per automatik är ett främjande av strandskyddet att öka tillgängligheten för människor. Strandskyddet värnar om tillgängligheten i dess naturliga orördhet likväl som för möjligheten för växter och djur att vistas i opåverkade områden.

Kommunen bör därmed enligt Länsstyrelsen minska på antalet åtgärder inom strandskyddade områden då den sammanlagda påverkan kan komma att vara negativ för strandskyddets långsiktiga skydd.

Länsstyrelsen noterar att kommunen hänvisar till skäl 6 (för att tillgodose ett annat mycket angeläget allmänt intresse) för vissa områden. Länsstyrelsen vill upplysa kommunen om att det är mycket sällan och endast väldigt unika tillfällen som skäl 6 kan tillämpas.

Länsstyrelsen vill även påminna om att vid motiveringen att använda skäl 5 (för att tillgodose ett angeläget allmänt intresse som inte kan tillgodoses utanför området), krävs en lokaliseringsutredning kring vilka områden som kan tillgodose åtgärden eller inte utanför eller inom strandskyddat område.

Jordbruksmark

Jordbruksmark får endast i undantagsfall användas till annat än jordbruksproduktion, under förutsättning att det inte finns något annat tillfredsställande alternativ att tillgodose ett väsentligt samhällsintresse. I granskningshandlingarna finns delvis motiveringar för utbyggnad av respektive område, men det framgår att fullständig utredning kommer att ske först senare i samband med detaljplanering. Länsstyrelsen anser att avsaknaden av en fullständig utredning enligt 3 kap. 4 § MB i FÖP:en är en brist, som innebär att det är osäkert om den utbyggnad som FÖP:en föreslår på jordbruksmark är genomförbar. Visar en framtida lokaliseringsutredning av utbyggnaden i till exempel området kring Öxnered, att det finns möjlighet att använda annan mark än jordbruksmark, så får jordbruksmarken inte tas i anspråk för bebyggelse.

Andra strategiska dokument

Parallellt med FÖP:en tar kommunen fram en ändring av översiktsplan för naturvården (naturvårdsplanen). Kommunen flaggar för att rekommendationerna i naturvårdsplanen riskerar att stå i konflikt med delar av förslagen i FÖP:en. Detta kommer att innebära en otydlighet kring kommunens ställningstaganden för vissa områden när båda översiktsplanerna har fått laga kraft. Kommunen hänvisar till att frågorna kommer att behöva hanteras i efterföljande detaljplanering. Att parallellt ta fram översiktsplaner som riskerar att stå i konflikt med varandra är olämpligt. Länsstyrelsen anser att kommunen behöver reda ut avvägningarna och intressekonflikterna mellan de motstående intressena på översiktsplanenivå (se även Länsstyrelsens samrådsyttrande över naturvårdsplanen, dnr. 401-5604-2022, daterat 2022-04-08). Detta för att FÖP:en ska kunna ge en god vägledning för beslut om hur mark- och vattenområden ska användas och hur den byggda miljön ska användas, utvecklas och bevaras.

Beredning

Detta beslut har fattats av funktionschef Plan och bygg Nina Kiani Janson efter föredragning av planarkitekt Matea Corkovic. Företrädare för landsbygdsavdelningen, miljöskyddsavdelningen, naturavdelningen, samhällsavdelningen och vattenavdelningen har bidragit till beredningen av detta yttrande.

Nina Kiani Janson

Matea Corkovic

Detta beslut har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrift.

Så här hanterar Länsstyrelsen personuppgifter

Information om hur vi hanterar dessa finns på

www.lansstyrelsen.se/dataskydd.

Yttranden för kännedom från:

Skogsstyrelsen, daterat 2022-04-04

Trafikverket, daterat 2022-04-14

Sjöfartsverket, daterat 2022-04-21

Statens geotekniska institut, daterat 2022-04-21

Kopia till:

Skogsstyrelsen

Trafikverket

Sjöfartsverket

Statens geotekniska institut

Länsstyrelsen/

Naturavdelningen

Miljöskyddsavdelningen

Samhällsavdelningen (kulturmiljöenheten, enheten för samhällsskydd och beredskap, samhällsbyggnadsenheten)

Landsbygdsavdelningen

Vattenavdelningen

Funktionschef Plan och bygg

Kommunens kontaktperson i länsledningen, avdelningschef vattenavdelningen

Länsstyrelsen i Västra Götalands län
vastragotaland@lansstyrelsen.se**Yttrande avseende fördjupad översiktsplan för Vänersborg och Vargön**

Vi har beretts möjlighet att yttra oss i rubricerat ärende.

Vi har inga synpunkter på presenterat underlag och inte heller någon ytterligare information att tillföra som har bäring på detta.

Skogsstyrelsen ansvarar för frågor om skogsbruket och har till uppgift att verka för att landets skogar sköts på ett sådant sätt att de skogspolitiska målen nås. Vi är tillsynsmyndighet, enligt skogsvårdslagen och delar av miljöbalken gällande skogliga åtgärder på skogsmark (mark som lyder under SVL.). Vidare ingår bland våra uppgifter att medverka i frågor om samhällsplanering för en hållbar utveckling och hushållning med naturresurser.

I detta ärende har skogskonsulent Åsa Andersson beslutat.

Åsa Andersson

Från: erica.kvist@trafikverket.se
Skickat: Thu, 14 Apr 2022 08:36:12 +0100
Till: "Länsstyrelsen i Västra Götalands Län"
<vastragotaland@lansstyrelsen.se>; "Kommun Vänersborg" <kommun@vanersborg.se>
Ämne: Trafikverkets granskningsyttrande gällande FÖP Vänersborg och Vargön i Vänersborgs kommun

Trafikverket ärendenummer
TRV 2022/29323
Länsstyrelsens ärendenummer
401-8941-2022
Kommunens ärendenummer
KS 2017/535

Trafikverkets yttrande gällande utställning av fördjupad översiktsplan Vänersborg och Vargön i Vänersborgs kommun

Ärendebeskrivning

Trafikverket har mottagit ovan rubricerat ärende för yttrande.

Vänersborgs kommun har tagit fram förslag till ny fördjupad översiktsplan (FÖP) för tätorterna Vänersborg och Vargön. Handlingarna skickades ut på samråd under år 2019 och Trafikverket lämnade då synpunkter.

Synpunkter och upplysningar

I projektet för utbyggnaden av nya slussar har det östra alternativet valts som fortsatt inriktning. Exakt läge för slussleden är inte bestämt ännu men Trafikverket noterar att det i planförslaget finns yta markerat för ändamålet, dock inte identiskt med korridoren i lokaliseringsutredningen. Området T2 sträcker sig inte lika långt söderut i planförslaget som i lokaliseringsutredningen, detta bör revideras.

Trafikverket vill även kommentera den strandpromenad som är inritad i planförslaget mellan Blåsut och Vänersborgs C på järnvägens södra sida. Trafikverket har två järnvägsprojekt igång i området som dels innefattar ny öppningsbar bro samt utbyggnad av spår och perronger vid stationen. I samband med att en ny bro anläggs ska även möjligheten för kommunens att hänga på en gång- och cykelbro möjliggöras på järnvägsbrons norra sida. Syftet är att möjliggöra en säker och snabbare väg för oskyddade trafikanter över farleden. Att anlägga ytterligare ett stråk för oskyddade trafikanter längs vattnet på andra sidan järnvägen anser Trafikverket är direkt olämpligt utifrån flera säkerhetsaspekter, särskilt på området Södra sanden. Som fastighetsägare för Huvudnäs 1:1 kommer Trafikverket inte tillåta det och därför anser Trafikverket att stråket helt ska utgå från planförslaget.

I övrigt har Trafikverket inget mer att tillägga.

Avsändaren har bedömt att meddelandet inte innehåller någon sekretessbelagd information enligt offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).

Med vänlig hälsning

Erica Kvist

Regional samhällsplanerare

erica.kvist@trafikverket.se

Direkt: 010-123 20 39

Trafikverket

Box 24

461 21 Trollhättan

Besöksadress: Kungsgatan 32 Trollhättan

Telefon: 0771-921 921

trafikverket.se

[Facebook](#) | [YouTube](#) | [Twitter](#) | [LinkedIn](#) | [Instagram](#)

Länsstyrelsen i Västra Götaland
vastragotaland@lansstyrelsen.se

Kopia till Trafikverket

Sjöfartsverkets yttrande gällande granskning av fördjupad översiktsplan för Vänersborg och Vargön

Sjöfartsverket är ett tjänsteproducerande affärsverk med myndighetsuppgifter och verkar för att de transportpolitiska målen uppnås genom ett trafikslagsövergripande synsätt. Vi tillhandahåller och utvecklar säkra och hållbara sjövägar, moderna sjöfartstjänster samt levererar kunskapsunderlag och experttjänster till såväl offentliga som privata sektorn. Vårt huvuduppdrag är att arbeta för sjösäkerhet och en effektiv sjöfart med minimal miljöpåverkan.

Sjöfartsverket har tagit del av handlingar i rubricerat ärende för yttrande.

Bakgrund

Vänersborgs kommun har tagit fram en granskningshandling för förslaget till fördjupad översiktsplan för Vänersborg och Vargön.

Yttrande

I samrådsyttrandet kommenterade Sjöfartsverket några punkter särskilt. Ett säkerhetsavstånd mellan sjöfarten och infrastruktur på land måste finnas vilket även gäller med avseende på buller. Kommunen noterar detta i planen. I den fortsatta planeringen måste hänsyn tas till detta.

Bro över Karls grav.

I granskningsyttrandet har det tillkommit en gång- och cykelbro över Karls Grav. Sjöfartsverket vill särskilt belysa det faktum att projektering av ny slussled pågår vilket även kommer inkludera en utredning av kapacitetshöjande åtgärder. Det kan innebära att Karls grav behöver breddas och rätas ut.

Erfarenheten från såväl tidigare och pågående brobyggnationer som broar i driftsfas visar att de får stor negativ påverkan på riksintresset kommunikationer-sjöfart.

Datum
2022-04-21

Vår beteckning
22-01650-2

Sjöfartsverket ser att en tidig dialog kring lämpligheten med en bro ur ett sjöfartsperspektiv samt utformningen av en eventuell bro kräver ett tidigt samråd mellan verket och kommunen.

Sjöfartsverket vill poängtera att vid planering av en ny bro ska de förutsättningar och säkerhetsrekommendationer som gäller idag användas och inte de som gällde vid konstruktionen och byggnationen av de äldre befintliga broarna.

Ärendet har handlagts av Infrastruktursamordnare Martin Ahlström i samråd med Chefen för Affärsområde Slussar och Kanaler Kenneth Fjeldseth, Chefen för Lotsområde Vänern Charlotta Segerström och Projektledare Johan Eriksson, den förstnämnde föredragande.

Martin Ahlström

Vår referens

Ulrika Isacson

Länsstyrelsen Västra Götalands län
vastragotaland@lansstyrelsen.se

Kopia:
Vänersborgs kommun
kommun@vanersborg.se

FÖP för Vänersborg – Vargön, Vänersborgs kommun

Yttrande över granskningshandling

Statens geotekniska institut (SGI) har från Länsstyrelsen i Västra Götalands län erhållit rubricerad översiktsplan med begäran om yttrande. SGI:s yttrande avser geotekniska säkerhetsfrågor såsom ras, skred, erosion och geotekniska frågeställningar kopplade till översvämning. Grundläggnings- och miljötekniska frågor, såsom hantering av radon, ingår således inte.

Underlag:

- 1 Fördjupad översiktsplan för Vänersborg och Vargön - utredningsdel
- 2 Samrådsredogörelse

SGI:s synpunkter

SGI har tidigare i samrådsskedet lämnat synpunkter på rubricerad FÖP. Yttrandet är daterat 2020-02-07, dnr. 5.2-1912-0879. SGI finner att våra rekommendationer har beaktats och vi har, från geoteknisk synpunkt, inga invändningar mot planförslaget.

Ärendets handläggning

Beslut i detta ärende har tagits av Enhetschef Maria Kristensson, efter föredragning av geotekniker Ulrika Isacson.

STATENS GEOTEKNISKA INSTITUT
Planenheten
Enligt uppdrag

Ulrika Isacson